

C

GRÖN OMSORG I ÖSTERBOTTEN

C, Centria tutkimus ja kehitys - forskning och utveckling, 21

Lena Kalliokoski

GRÖN OMSORG I ÖSTERBOTTEN

Centria-ammattikorkeakoulu 2014

JULKAISIJA:

Centria-ammattikorkeakoulu
Talonpojankatu 2A, 67100 Kokkola

JAKELU:

Centria kirjasto- ja tietopalvelu
kirjasto.kokkola@centria.fi, p. 040 808 5102

Taitto: Centria ammattikorkeakoulu / markkinointi- ja viestintäpalvelut
Kannen kuva: Lena Kalliokoski

C, Centria tutkimus ja kehitys - forskning och utveckling, 21
ISBN 978-952-6602-75-2 (PDF)
ISSN 2341-7846

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

Förord

1. Vad avses med grön omsorg i Finland?.....	6
2. Projektet Grön omsorg i Österbotten	8
2.1 Projektets målsättningar	8
2.2 Verksamhet inom projektet	8
3. Projektets marknadsundersökning	10
3.1 Den skriftliga kartläggningen bland seminariedeltagarna	10
3.2 Intresse för grön omsorg	13
4. Kartläggningen bland företagare och potentiella företagare.....	18
4.1 Djurunderstödd verksamhet	18
4.2 Vilken verksamhetssektor intresserar?.....	19
4.3 Problem och utmaningar	20
4.4 Behov av mera information	22
4.5 Grön omsorg-verksamhetens potential i Österbotten	23
4.6 Erfarenheterna av projektet	24
5. Kartläggningen av den offentliga sektorns syn.....	25
5.1 Grön omsorg-verksamhetens lämplighet.....	25
5.2 Kundgrupper.....	26
5.3 Vilka krav ställs på tjänsten?	27
5.4 Möjligheterna för grön omsorg-tjänster i fortsättningen i Österbotten.....	28
6. Slutsatser och förslag på fortsatta åtgärder.....	29

Källor

Bilagor:

Bilaga 1. Enkät till seminariedeltagare

Bilaga 2. Brev och frågeformulär till företagssektorn

Bilaga 3. Brev och frågeformulär till den offentliga sektorn

Förord

Ett klart favoritställe de flesta finländare nämner är ofta någon plats i naturen. Naturen, innefattande landsbygden, skog, grönområden, trädgårdar, skärgården, havet och naturligtvis djur har alltid varit en naturlig och självklar del av det som är en central faktor i vårt välmående. Kort sagt, naturen skapar välmående. Den här slutrapporten presenterar möjligheterna för grön omsorg i Österbotten. Den här utredningen har utförts genom en mindre marknadsundersökning i form av en skriftlig enkät med 38 respondenter och 18 intervjuer.

Grön omsorg i Österbotten-projektet är första av sitt slag i svenska Österbotten. Projektet har möjliggjorts och finansierats av Österbottens förbund och Europeiska Unionens regionala utvecklingsfond. Ett speciellt tack går till samarbetspartnern Mariitta Koskiniemi på Folkhälsans Förbund, den inspirerande arbetsgruppen, forsknings- och utvecklingschef Jennie Elfving vid Centria yrkeshögskola samt Paulina Gustafsson som har assisterat med statistiken.

1. Vad avses med grön omsorg i Finland?

Grön omsorg är ett begrepp som används framförallt i Sverige. I Sverige definieras grön omsorg "som meningsfull sysselsättning på gårdar i lantlig miljö för människor med behov av särskilt stöd" (Lantbrukarnas riksförbund, 2012).

På finska talar man om "green care". Det är fråga om ett brett koncept, ett paraplykoncept som utvecklats sedan 2006 i vårt land i och med att det presenterades inom Forskningscentralen för jordbruk och livsmedelsekonomi MTT. (Vehmasto E., Soini K., 2014, s. 8). Green care betyder verksamhet där naturen används på ett professionellt, målinriktat och ansvarsfullt sätt i syfte att främja och upprätthålla människors välmående. Green care-verksamhet handlar om naturunderstödda metoder utgående från naturen. Verksamheten bedrivs ofta i en naturmiljö eller på en lantgård men naturens element kan också tas in i till exempel institutionsmiljöer. (Institutet för hälsa och välfärd, 2014).

Enligt Green Care Finland föreningens syn indelas green care i två följande huvuddelar:

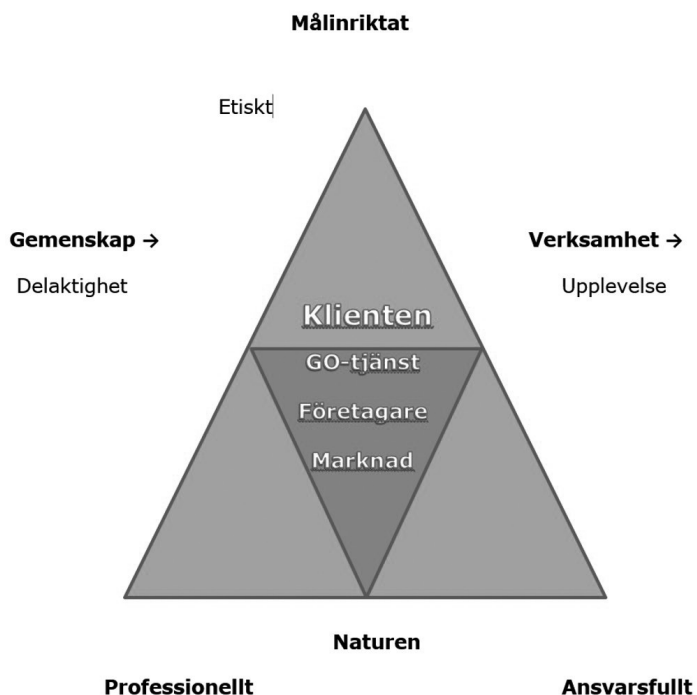
Bild 1. Green care konceptets två huvudkategorier (bearbetat från broschyren Luonnosta hyvinvointia ja uutta palvelutoimintaa! Green Care Finland ry).

Grön omsorg (vihreä hoiva) är verksamhet som styrs av social- och hälsovårdslagstiftning. Det är fråga om omsorgs- och rehabiliteringstjänster inom fysisk, psykisk och social verksamhet för specifika klientgrupper som har ett behov av särskilt stöd. Det kan till exempel vara fråga om grön omsorg-tjänster, härefter go-tjänster, inom boendeservice för handikappade på lantgård. (mera om Green care inom socialarbete se Suopanki A., 2011.)

Grön kraft och rekreation hänför sig till preventiv och hälsofrämjande rekreationsverksamhet och för ett bredare, allmänt klientunderlag. Det kan till exempel vara fråga om go-tjänster inom arbetsvälfärd eller fostran.

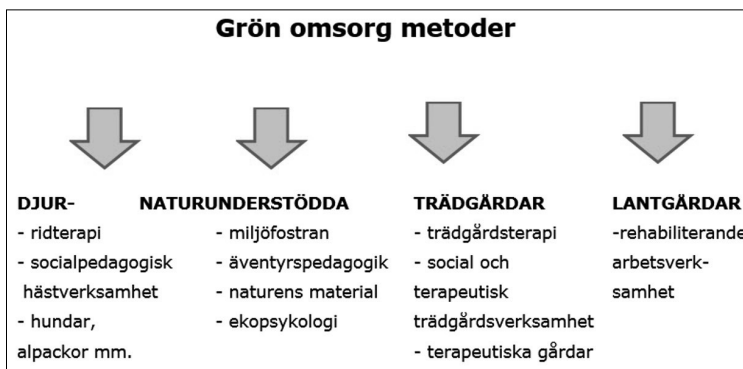
I Finland handlar grön omsorg med andra ord om något som är mer än verksamhet begränsad enbart till social- och hälsovårdssektorn och därför kan "green care" som ett överbegrepp anses vara mera lämpligt för det finländska systemet.

Go-verksamhetens välmående- och hälsoeffekter uppstår framförallt genom dess återhämtande inverkan, aktivitet och gemenskap. Detta åskådliggörs i triangeln nedan. Välmående består förutom av fysiskt även av mentalt och socialt välmående. Mera om effekterna kan läsas av Lilja T., & Yli-Viikari A., m.fl. 2008; Yli-Viikari A., 2009, 2011; Salovuori T., 2014. Grön omsorg innefattar många slags tjänster där både målsättningarna och kundgrupperna varierar.

Figur 1. Grön omsorg triangeln (bearbetat från Green Care Finland ry).

I Finland brukar verksamhetsformerna grovt indelas i fyra olika metoder. För det första djurunderstödd verksamhet. Ridterapi är till exempel kanske den mest kända formen av detta slag. För det andra naturunderstödd verksamhet, som exempel kan nämnas äventyrspedagogik och miljöfostran. För det tredje trädgårdar och grönområden i rehabiliterande och hälsofrämjande syften, till exempel rehabiliterande arbetsverksamhet vid trädgård. För det fjärde, lantgården i rehabiliterande syften, på finska talar man om "hoivamaatila" (Lilja T., & Yli-Viikari A., m.fl., 2008; Yli-Viikari A., Lilja T., m.fl., 2009; på engelska care farming, farming for health, social farming, Kattilakoski M., m.fl. 2012). Den här formen av verksamhet är än så länge relativt ovanlig i Finland, medan grön omsorg i Sverige och Norge handlar enbart om verksamhet vid lantgårdar.

Figur 2. Grön omsorg metoder (bearbetat från Green Care Finland ry).

2. Projektet Grön omsorg i Österbotten

Grön omsorg i Österbotten är ett projekt finansierat av Europeiska regionala utvecklingsfonden och är det första av sitt slag i svenska Österbotten. Projektets verksamhetsperiod pågår från augusti 2013 fram till slutet av december 2014. Projektets huvudgenomförare är Centria Yrkeshögskola och som delgenomförare fungerar Folkhälsans Förbund. Projektets totala budget är 99 984 €.

I första hand riktar sig projektet till företagare och andra potentiella grön omsorg aktörer i regionen Jakobstad-Vasa. Projektets verksamhetsområde är följande tio kommuner; Kronoby, Larsmo, Jakobstad, Pedersöre, Nykarleby, Vörå, Korsholm, Malax, Vasa och Korsnäs. I Österbottens landskapsstrategi från 2014 (s. 27-28) betonas de nya möjligheter för affärsverksamhet som finns inom välfärdsbranschen. I strategin förs fram det faktum att regionens åldrande befolkning har behov av nya förebyggande och rehabiliterande välfärdstjänster som sammankopplas med naturen och landsbygden. Landsbygden spelar en central roll inom grön omsorg och är en variant av landsbygdsföretag.

2.1 Projektets målsättningar

Ett centralt mål är att utreda möjligheterna till grön omsorg verksamhet i regionen. Det finns stor potential inom grön omsorg i Finland men eftersom konceptet är relativt okänt i regionen så är projektets avsikt att utreda och kartlägga intresset bland företagen och organisationerna i regionen. Den här målsättningen tar sig form i marknadsundersökningen som presenteras i denna publikation.

Ett annat viktigt mål med projektet är att skapa nätverk på olika nivåer både regionalt och internationellt. Genom att sammanföra aktörer som är intresserade av grön omsorg hjälper projektet dem att på detta sätt utveckla och introducera nya tjänster och produkter till ett genomgående inslag bland andra traditionella tjänster.

Ett tredje syfte med projektet är att öka kunskapen och intresset för verksamhet som främjar hälsa och välmående genom att använda de resurser som landsbygden och naturen medför. Projektet tillför aktörerna i regionen mera information om grön omsorg, dess fördelar och möjligheter.

Projektet resulterar i ökad kunskap om grön omsorg, nya sociala innovationer och nya nätverk. Därmed finns det flera instanser som gynnas av projektet. Företagarna får nya nätverk, kontakter och affärsmöjligheter, kommunerna, social- och hälsovårdsorganisationer får information om nya alternativa och kompletterande vårdformer och tjänster samt läroanstalterna får ökad kunskap om nya trender.

2.2 Verksamhet inom projektet

Inom ramen för projektet har två seminarier och fyra workshopar ordnats. Evenemangen har riktat sig till företagare, potentiella företagare, den offentliga sektorn och andra organisationer som är intresserade av ämnet. Öppningsseminariet lockade över 60 intresserade personer för att höra mera om grön omsorg. Workshoparna, där man fördjupat sig i olika specifika teman

har haft kring 20-30 deltagare. Deltagarna har fått nätverka, fått nya kontakter och fått lära sig mera om hur man kan utveckla sin verksamhet och sitt potentiella företag.

Bild 2. Djurunderstödd verksamhet inom vårdarbete med Viljo-Valdemar, workshop 07.03.2014, Kors-holm.

Projektet ordnade i maj 2014 ett studiebesök till Åbotrakten där ett tjugotal deltagare fick be-kanta sig med ett flertal go-företag. Studieresan var uppskattad som lämplig referensram och inspirerande i och med att deltagarna fick se och höra om fungerande go-företag i vårt eget land. Deltagare konstaterade bland annat följande:

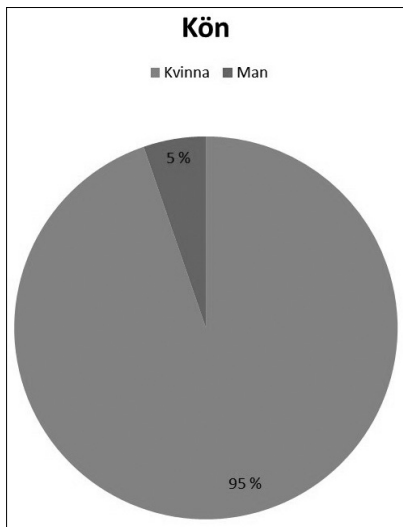
“Beslutsfattare och betalare borde ”dras” med på en motsvarande resa för att öka förståelsen”.

“Man smittas av eldsjälarnas entusiasm och blir inspirerad. Värdefullt att se att det finns många fungerande verksamheter i vårt eget land!”

“Denna studieresa visade vad kunskande, kunskap, iver och vision kan åstadkomma. En inblick i möjligheterna.”

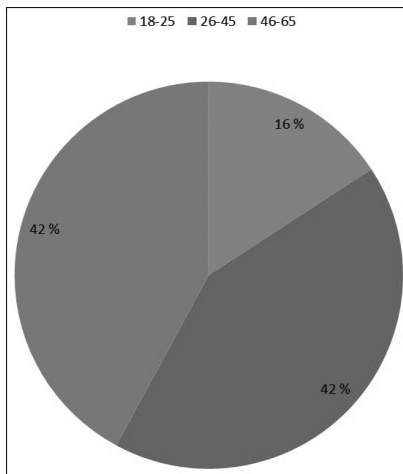

Bild 3. Go-studieresa 15-16.05.2014, Kaituri gård, Masku.

Figur 3. Könsfördelningen bland respondenterna.

Majoriteten av respondenterna i enkäten var i åldersgrupperna 26-45 och 46-65 år.

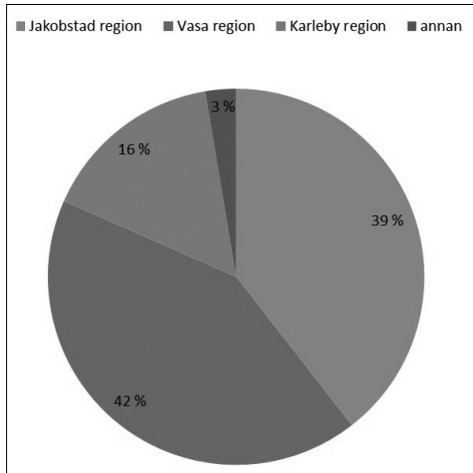

Figur 4. Respondenternas ålder.

Tabell 1. Åldersgrupp enligt frekvens.

Åldersgrupp			
18-25	26-45	46-65	Totalt
6	16	16	38

Den övervägande majoriteten av respondenterna kom från Jakobstad-Vasa regionen, över 80 %. Det är intressant att även respondenter utanför projektetområdet kommer upp till närmare 20 %.

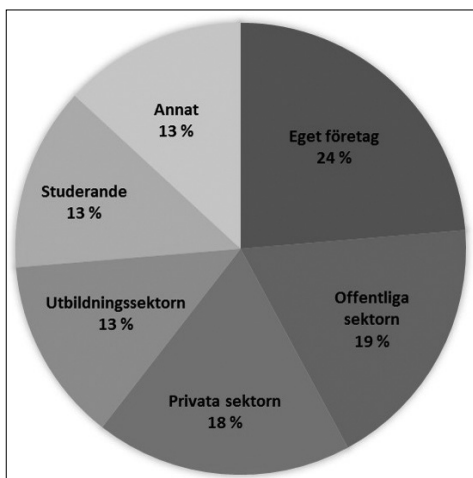

Figur 5. Respondenternas hemort.

Tabell 2. Hemort enligt frekvens.

Hemort				
Jakobstad region	Vasa region	Karleby region	Annan	Totalt
15	16	6	1	38

Respondenternas bakgrund gällande arbetsplats är ganska jämt fördelat mellan de olika sektorerna. Den privata sektorn inkluderande egenföretagare uppgår totalt till 42 %. Offentliga och utbildningssektorns andel uppgår totalt till 32 %.

Figur 6. Respondenternas arbetsplats.

Tabell 3. Respondenternas arbetsplats enligt frekvens.

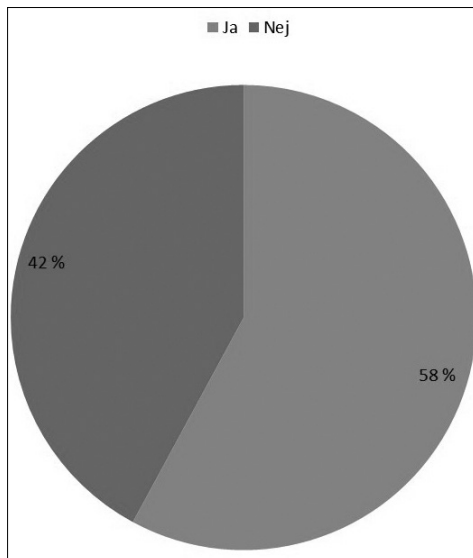
Arbetsplats	
Eget företag	9
Offentliga sektorn	7
Privata sektorn	7
Utbildningssektorn	5
Studerande	5
Annat	5
Totalt	38

3.2 Intresse för grön omsorg

Respondenterna svarade på frågor om själva begreppet och vilka klientgrupper, hurudana go-metoder och hurudana go-tjänster som intresserar mest.

3.2.1 Är grön omsorg-begreppet bekant?

En majoritet på 58 % kände igen begreppet grön omsorg från förut. Go- verksamhetens innehåll och verksamhet är i allmänhet känt men man har inte kännedom om överbegreppet som "grön omsorg" för den specifika verksamheten som är i fråga.

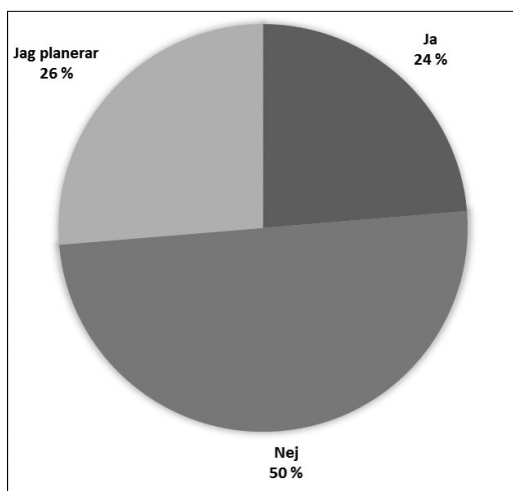

Figur 7. Kännedom om grön omsorg.

Tabell 4. Kännedom enligt frekvens.

Kännedom om go	Frekvens
Ja	22
Nej	16
Totalt	38

Utövning av grön omsorg fördelade sig jämnt på så sätt att hälften av respondenterna inte utövade verksamhet medan hälften endera utövar eller planera att starta någon form av grön omsorg.

Figur 8. Andelen respondenter som utövar go-verksamhet.

Tabell 5. Andelen enligt frekvens.

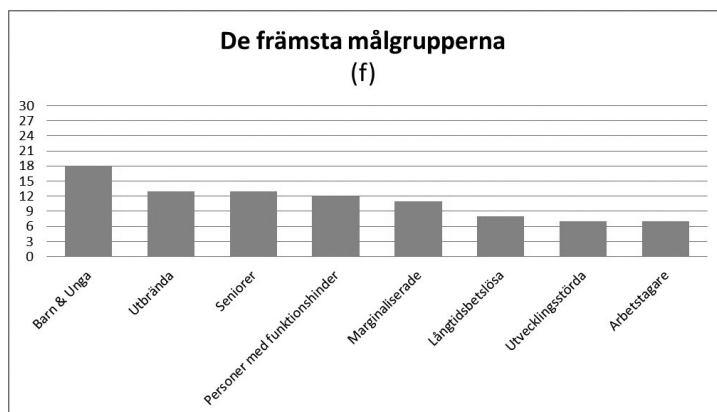
Utövar grön omsorg	Frekvens
Ja	9
Nej	19
Jag planerar starta	10
Totalt	38

3.2.2 Vilka klienter, vilka grön omsorg-metoder och grön omsorg-tjänster?

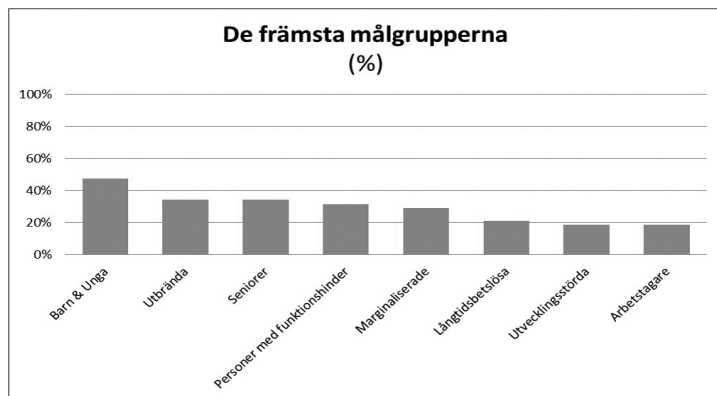
Den sista frågan vid utredning av intresset för grön omsorg gällde vilka som är de främsta målgrupperna eller klientgrupperna. Respondenterna kunde i enkäten samtidigt välja flera olika målgrupper. Frågan lydde vilken som är den främsta målgruppen, ifall respondenten utövar eller planerar att starta grön omsorg-verksamhet?

Barn och unga är klart den målgruppen som respondenterna är mest intresserade av, därefter delad andra plats av seniorerna och utbrända personer. Den tredje klientgruppen som väcker mest intresse är personer med funktionshinder.

Stapeldiagram 1. Klientgrupperna enligt frekvens.

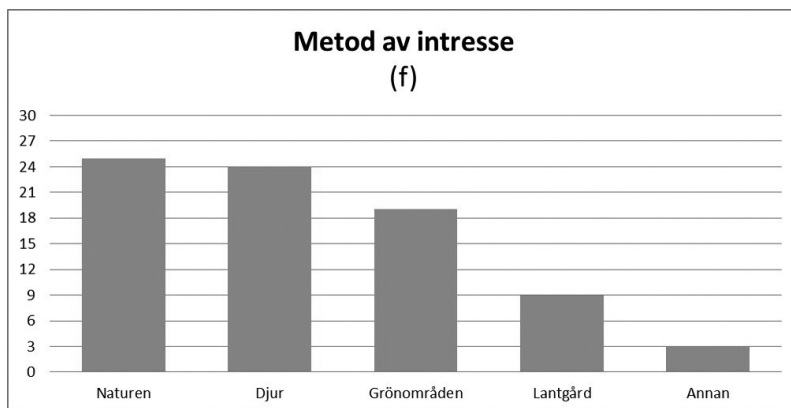
Stapeldiagram 2. De främsta målgrupperna enligt procentandel.

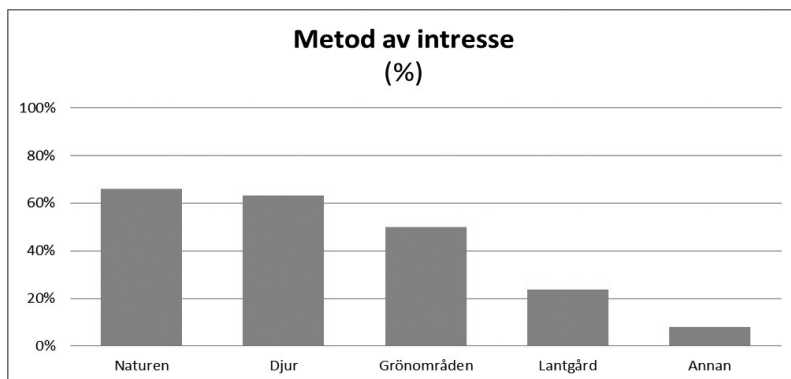
Tabell 8. De främsta målgrupperna.

Målgrupperna							
Barn & Unga	Utbrända	Seniorer	Personer med funktionshinder	Marginaliserade	Långtidsbetslösa	Utvecklingsstörda	Arbetstagare
18	13	13	12	11	8	7	7
47 %	34 %	34 %	32 %	29 %	21 %	18 %	18 %

Vidare frågades vilken typ av go-metod intresserar mest. Enligt respondenterna är de tre främsta i rangordningen naturen, djuren och grönområden. Annan metod som nämndes var grön omsorg i kombination med kultur och användning av örter för produktutveckling.

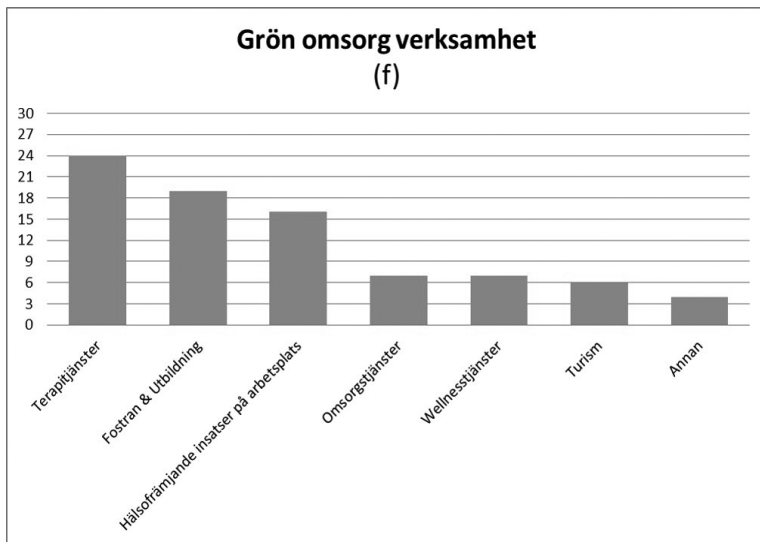

Stapeldiagram 3. Metod av intresse enligt frekvens.

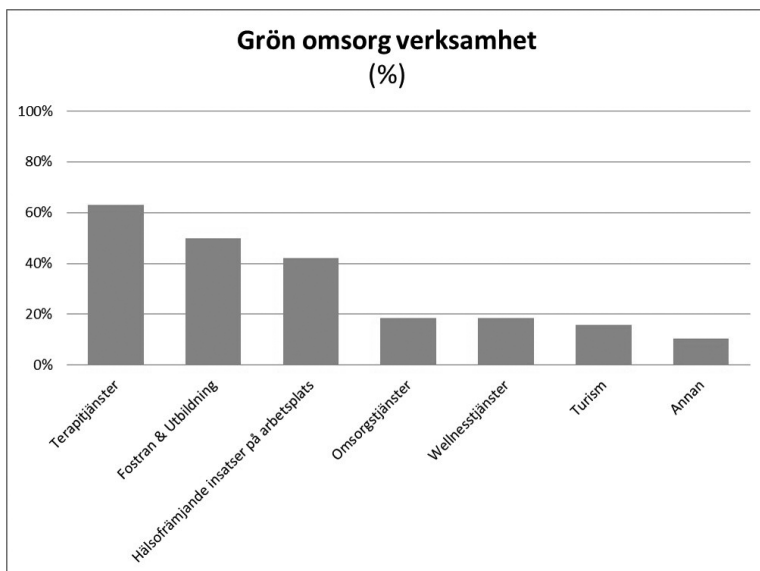

Stapeldiagram 4. Metod av intresse.

Följande fråga gällde hurudan go-verksamhet intresserar respondenten. Det var möjligt att välja samtidigt flera svarsalternativ. Den mest intressanta formen av go-verksamhet är i rangordningen terapitjänster, följd av fostran och utbildning samt hälsofrämjande insatser på arbetsplats. Annan verksamhet består av rehabiliterande arbetsverksamhet, trädgårdsterapi, arbete i trädgård och djurverksamhet kombinerat med alternativa omsorgsmetoder samt retreat.

Stapeldiagram 5. Go-terapitjänster väcker mest intresse.

Stapeldiagram 6. De mest intressanta go-formerna av verksamhet.

4. Kartläggningen bland företagare och potentiella företagare

Intervjuerna med fyra go-företagare och sex potentiella företagare genomfördes under våren 2014. Företagarna finns i Jakobstad, Nykarleby, Vörå, Korsholm och utanför Vasa. Alla förutom en av de tio var sedan förut bekanta med själva begreppet grön omsorg.

Två av företagarna erbjuder lantgård med terrängridning, arbetsvälfärdsaktiviteter, arbetsträning vid trädgård för personer med särskilda problem som till exempel mentala problem, långtidsarbetslöshet, utbrändhet. Den tredje företagaren erbjuder friluftaktiviteter inom turism som till exempel paddling och klättring. Den fjärde företagaren bedriver en besöksgård med djur och jordbruk för grupper.

De potentiella företagarna planerar verksamhet inom följande områden:

- trädgård med odling, får, retreat
- lantgård med djur och jordbruk för utsatta kvinnor och sommarbarn
- gårdsverksamhet med djur (hästar, terapihundar, ridterapi, senare även trädgårdsterapi)
- två personer planerar socialpedagogisk hästverksamhet

4.1 Djurunderstödd verksamhet

Gällande frågan vilken typ av go-verksamhet intresserar företagarsidan mest är de tre i topp enligt följande.

1. Djur
2. Naturen (t.ex. skog) och grönområden (t.ex. trädgård)
3. Lantgård

4.2 Vilken verksamhetssektor intresserar?

Då det gäller frågan om sektorerna för go-verksamhet lyfter företagarna fram terapitjänsterna som den främsta formen, nära följda av omsorgstjänster, hälsofrämjande insatser på arbetsplats samt fostran och utbildning. Då det gäller kundgrupperna ansågs barnen och ungdomarna vara de viktigaste, medan seniorerna nämndes endast av två företagare.

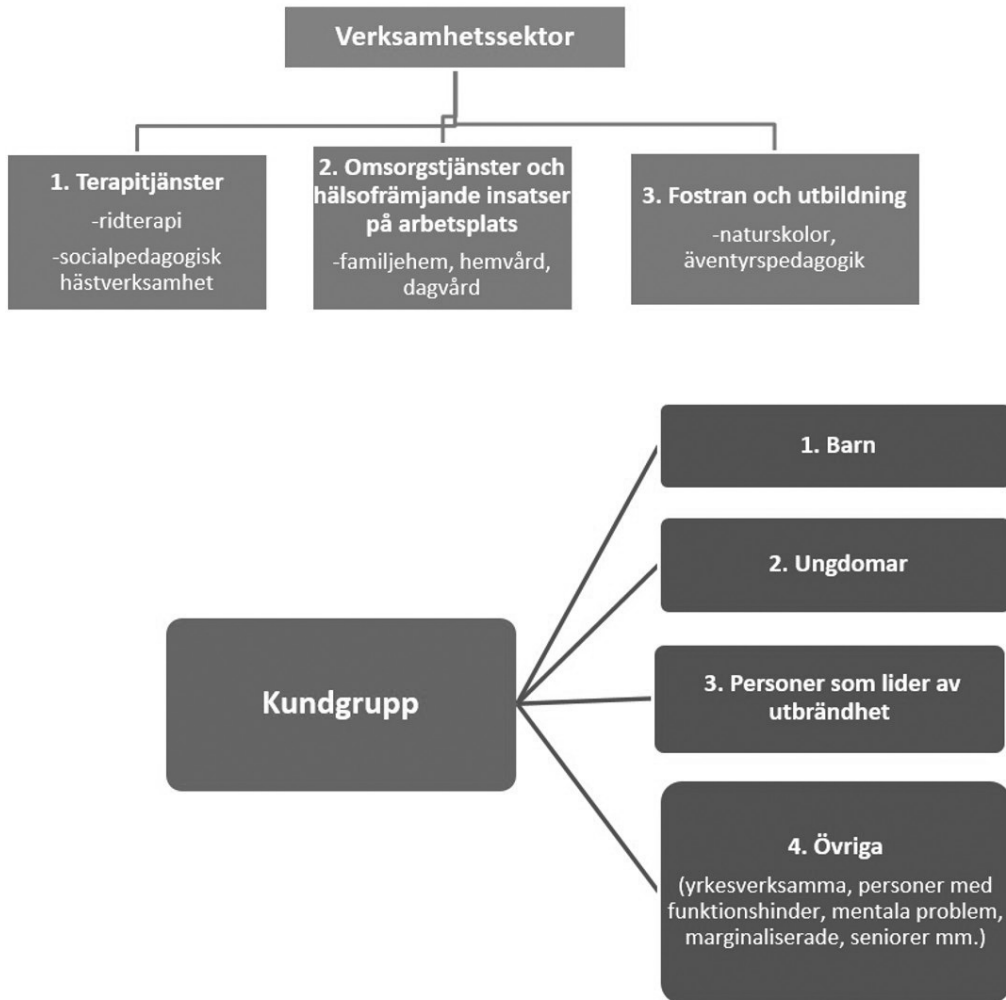

Bild 5. Verksamhetssektorer och kundgrupper.

4.3 Problem och utmaningar

Bild 6. Problem och utmaningar enligt företagarna.

Alla företagare upplevde att avsaknad av certifikat för att säkerställa och kunna bevisa verksamhetens kvalitet och kvalitetskriterier var en klar brist inom go- verksamhet. Certifikat kunde även hjälpa till med att skapa den trovärdighet och professionalitet som formellt ännu inte finns i vårt land.

Ekonomiska utmaningar gällde å ena sidan hur man ska uppnå en ekonomisk lönsamhet men samtidigt säkerställa en individuell service. Företagaren kan i allmänhet ha högst 2-3 kunder per grupp eftersom djuren kräver en hel del individuell handledning och företagarens uppmärksamhet. Och andra sidan gällde ekonomin den egna kompetensen kring själva företaget, frågor som marknadsföring och prissättning.

Företagarna upplever uppföljningen som bristfällig, och kontakten med alla delaktiga det vill säga klienten/kunden, köparen/privat eller kommunen och eventuella handledare och företagaren som en utmaning. Företagarna upplever att det skulle behövas mera kapacitet och resurser vid arbetsledningen särskilt vid arbetsverksamhet i trädgård. Säsongen för verksamheten upplevs av några företagare som kort på grund av lång vinterperiod.

Bild 7. Problem och utmaningar enligt de potentiella företagarna.

De potentiella företagarnas syn på utmaningar följer långt de samma som go-företagarnas. De har många frågor kring ekonomin, resurser och insatser. Frågor som lyftes fram gällde hur man ska starta ett företag; hur man ska komma igång om man har ett annat jobb, hur man vågar börja och hur ska tiden räcka till båda arbeten, hur man ska få den ekonomiska ekvationen att gå ihop. Det upplevs som problematiskt att till exempel Folkpensionsanstalten sällan ger ekonomiskt bidrag.

En annan stor fråga gäller professionalitet. Hur ska man kunna påvisa att det inte är fråga om hobbyverksamhet? Hur ska man bli tagen på allvar, t.ex. vid låneförhandlingar vid banken? Hur ska man få köparna övertygade om att det är fråga om tjänster som det lönar sig att betala för och som ger konkreta, goda resultat? Resultaten är ju svåra att mäta kvantitativt och i inbesparade euron.

Hur ska man kunna garantera kvaliteten? Det nämndes att det ligger en fara i att vem som helst kan påstå sig ge vilken typ av tjänster som helst. Forskningsresultat och fakta behöver komma på ett tydligt och enkelt sätt "ut på marknaden" för att kunna påvisa att verksamheten är effektiv och kan ge bättre resultat än så kallad traditionell verksamhet.

4.4 Behov av mera information

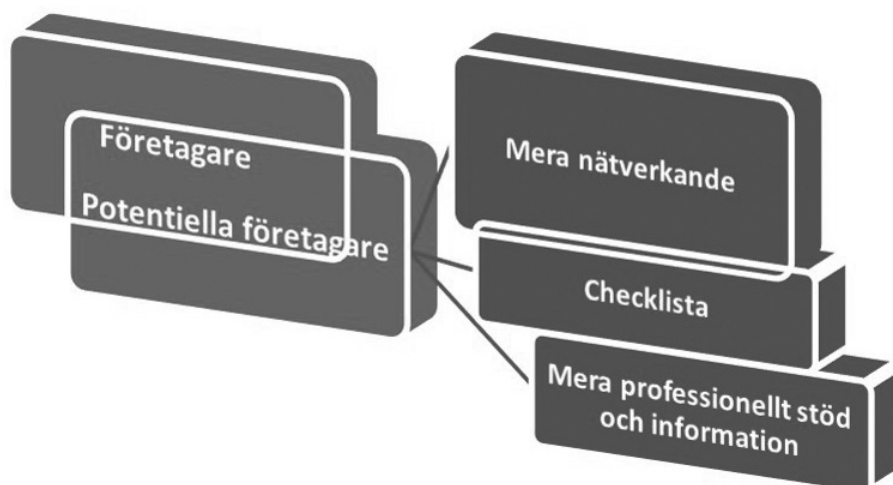

Bild 8. Företagarnas och de potentiella företagarnas behov.

Alla intervjuade förde fram vikten av nätverkande, både med andra go-företagare och med andra instanser som kommuner och beslutsfattare. Deltagarna nämnde att de har behov av att få dela erfarenheter och lära av varandra. Vidare framgick det att det är nödvändigt att få igång en diskussion om verksamhetens kriterier, t.ex. vad som är grön omsorg och vad som inte är det.

De intervjuade ansåg att det behövs en checklista för blivande go-företagare. Det är viktigt för företagarna att känna till vad som förutsätts av dem som företagare. För att komma vidare behövs mera information om hur man ska starta go-verksamhet.

Alla intervjuade ansåg att det behövs mera information för att hållas uppdaterad inom go-branschen. Det nämndes även att detta projekt har gett mycket information. De lyfte fram att det behövs mera information om vilka möjligheter och vilka go-utbildningar det finns. Och andra sidan kan det konstateras att det finns redan en hel del specifika go-utbildningar i vårt land för att nämna ett exempel social-pedagogisk hundverksamhet, men inom svensk-finland är utbildningssektorn än så länge outvecklad.

Följande fråga gällde hurudana stödtjänster en go-företagare anser sig behöva. Både företagare och potentiella företagare menade att handlednings- stöd-, och rådgivningstjänster som en go-företagare behöver framförallt gäller behov av professionellt stöd och information om klienterna. Företagaren kan sitt specialområde, till exempel, "kan sina djur" men har nödvändigtvis inte kunskap om klientgruppen och hur man borde bemöta dem. Man behöver stöd från andra professionella som t.ex. psykolog och socialarbetare. Det behövs kontinuerlig information och stödtjänster gällande företagsfrågor och information om vad som är aktuellt inom grön omsorg i regionen.

4.5 Grön omsorg-verksamhetens potential i Österbotten

På frågan om go-verksamheten har potential att utvecklas i Österbotten var svaret ett definitivt ja både från företagarna och de potentiella företagarna, därför att:

Bild 9. Orsakerna till att grön omsorg har potential i Österbotten.

“Här finns allt”, dvs. vi har ramarna och förutsättningarna för att go-verksamhet kunde utvecklas. Det finns väldigt mycket natur, skog, skärgård och djur i Österbotten som är som gjort för grön omsorg.

Än så länge finns det få go-företag, därmed är den här typen av företagande ganska outvecklad i regionen. Det framfördes bristen på ett mellanled, någon sorts system eller organisation som skulle erbjuda tjänster.

De intervjuade nämnde vikten av småskalighet. Småskalighet är viktigt därför att man på detta sätt bättre kan garantera att den i frågavarande kunden blir individuellt bemött. Det påpekades vidare det att regionen har lugnet med en liten befolkning, men ändå med goda sociala nätverk.

Några av de intervjuade framhöll att det alltid finns de som inte mår bra, en hel del personer med depression och utbrändhet. Tyvärr ser det ut att bli fler med liknande problem och därför ser man att det finns ett klart behov för grön omsorg.

Go-verksamhet är nytt i regionen och här är det möjligt och viktigt att få service även på svenska och att tvåspråkigheten kan garanteras. Summa summarum förutsättningarna finns - behoven finns.

Följande fråga gällde ifall det finns något specialområde, en så kallad nisch inom go som man borde satsa på i Österbotten. Företagarna ansåg att verksamhet gällande den omgivande naturen och djuren kunde utvecklas och utnyttjas mycket mera än i nu-läget. Det finns egentligen inte go-lantgårdar i samma mening som t.ex. i Sverige eller Norge. Ett föregångsland som ofta nämns i litteraturen är Holland, där regeringen medvetet gynnar den här formen av omsorgsföretagande (Hines R., i Juva E., s. 2009; Hassink J., & Van Dijk M., 2006). Det finns efterfråga, men efterfrågan och utbudet möts inte i regionen.

Enligt de potentiella företagarna är vi blinda för naturen, och därför har vi outnyttjad natur som havet och skärgården. Bara som ett exempel nämndes att trädgårdsterapi är något som kunde

utvecklas. Det framfördes att det finns bland annat många barnskyddsenheter som kunde utnyttja go-tjänster och likaså flyktingmottagningar.

Följande fråga gällde intresset av att delta i diskussionstillfällen med social- och hälsovårdssektorn som köparinstans. I princip var alla intervjuade intresserade förutom en.

4.6 Erfarenheterna av projektet

Företagarsektorn ansåg på det hela taget att erfarenheterna från projektet var goda och till nytta. Det nämndes att det var bra att projektet hade öppnat och satt igång en diskussion om grön omsorg i regionen. Kritiken gällde att det hade varit svårt att delta dagtid i projektets evenemang eller att man hade fått reda på projektet först i ett senare skede och på så sätt gått miste om information och nätverkande kring projektets teman.

Bild 10. Företagssektorns erfarenheter av projektet.

Den sista frågan som ställdes till företagarna och de potentiella företagarna gällde huruvida de ser behov för ett fortsatt projekt. På det hela taget ansåg företagarna att ett uppföljningsprojekt behövs om man vill komma vidare med grön omsorg konceptet i regionen. Det framfördes att det behövs nätverkande och stöd för företagare och å andra sidan borde köparsidan och kommunerna få kunskap om forskningsresultat och om regionens möjligheter.

Det ansågs att ett fortsättningsprojekt skulle behövas dels för att "vinna mera landområde", dels för att öka synligheten och dels för att det är ett tidskrävande tema. Ett lokalt pilotprojekt om hurudana fungerande modeller som kan utvecklas och testas ansågs vara något som främjar verksamhetens framfart. Det framfördes även att det skulle vara intressant att utreda hur skolor kunde kopplas in och att få forskningsresultat om hur naturomgivningen inverkar t.ex. på inlärningsresultat. Utomhuspedagogik och äventyrspedagogik är även exempel på go-verksamhetsområden.

Bild 11. Synergiövningar på workshop 12.09.2014, Pörkenäs.

5. Kartläggningen av den offentliga sektorns syn

I gruppen som intervjuades ingick direktörer för socialomsorgen, en chef för äldreomsorgen, en chef för hemservicen och en ledande sjukskötare inom hemsjukvården, läkarmottagningen, rådgivningen och öppna vården. Det kan nämnas att kommunerna Larsmo, Nykarleby och Pedersöre hör under Jakobstads social- och hälsovårdsverket. De enskilda intervjuerna med totalt 8 personer kunde ordnas under våren och början av sommaren 2014. Projektet hade gjort informationsbesök till alla kommuner förutom två kommuner innan intervjuerna utfördes.

Den första frågan gällde huruvida representanterna har erfarenheter av go-tjänster och –metoder. Alla förutom två representanter kunde berätta i någon begränsad mån om egna, direkta erfarenheter. Det som nämndes var ridterapi, inom barnskyddsanstalt natur- och hästverksamhet, inom äldreomsorg och äldreboende så kallad "sinnenas trädgård", odlingar och olika programpunkter med djur, till exempel hundagility och fårklippning.

5.1 Grön omsorg-verksamhetens lämplighet

På frågan om go-verksamhetens lämplighet inom den sociala sektorn nämndes ett flertal lämpliga områden allt från barnskyddet till äldreboende. Men det framfördes att det krävs att man har kontakterna och tillvägagångssätten till hands. Även vikten av att få till stånd ett nytt tankesätt inom den sociala sektorn framfördes.

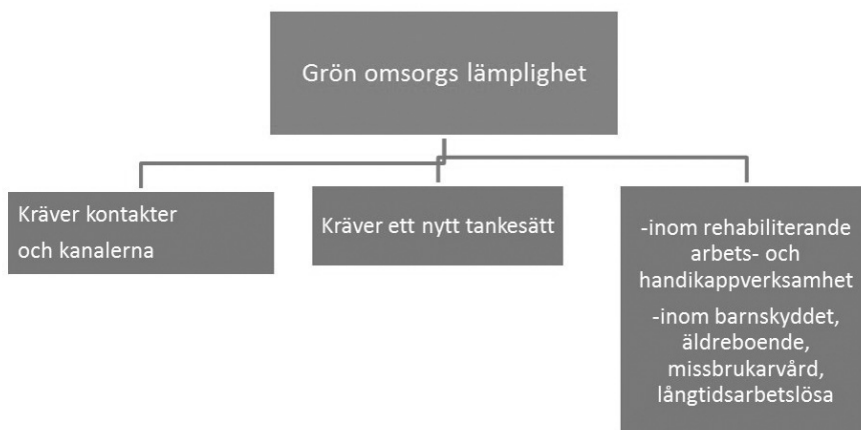

Bild 12. Grön omsorgs lämplighet enligt den offentliga sektorn.

Följande fråga gällde om kommunen själv producerar go-tjänster. Svaret är i regel nej, förutom för Jakobstad, Vörå, Korsnäs och Malax. Dessa nämnde att de själva producerar i viss mån i och med så kallad "sinnenas trädgård", bland annat verksamhet vid grönsaksodling och utevistelser med klienter vid vård- och rehabiliteringsavdelningarna.

På frågan om huruvida kommunen köper go-tjänster så var det vanligaste svaret nekande. Endast tre respondenter framförde att kommunen köper sådana tjänster till viss del. Dessa tjänster gällde ridterapi.

5.2 Klientgrupper som anses ha mest nytta av go-tjänster

Respondenterna nämnde ett flertal olika klientgrupper som enligt dem har eller skulle kunna ha mest nytta av go-tjänster. På det hela taget är det intressant att notera att äldreomsorgen anses vara mycket lämplig för denna typ av tjänster. Men i förra kapitlet kunde det konstateras att företagsidan noterade seniorerna bland de minst intressanta klientgrupperna. Det här kunde vara en klientgrupp som potentiella företagare kunde ta fasta på.

Bild 13. Klientgrupperna enligt den offentliga sektorn.

5.3 Vilka krav ställs på tjänsten?

Den offentliga sektorns representanter svarade vidare på frågan hurdana krav de ställer på tjänsten och på dess kvalitet för att kunna köpa go-tjänster. Alla respondenter efterlyste bevis på tjänstens nytta. Det krävs något som visar att en viss serviceform verkligen för framåt, till exempel att den har en rehabiliterande funktion. I detta sammanhang kan det konstateras att det finns relativt gott om både finsk och utländsk forskning om den gröna omsorgens effekter, men information om forskningsresultaten har ännu inte nått ut till regionens kommuner på ett tydligt och koncist sätt.

Representanterna förde fram att upphandlingskrav och kvalitetskrav gäller på samma sätt som för andra tjänster som kommunerna köper, som till exempel företagarens registrering, säkerhetskrav, pris och att företagaren har den utbildning som krävs.

Det nämndes även vikten av att kundens behov tillgodoses.

Likaså ansågs det vara viktigt att tjänsterna är lätta att finna, att det är lätt att få kontakt med företagarna och avståndet till den i frågavarande tjänsten inte är för långt.

Följande fråga gällde om man i representanternas organisationer har synpunkter angående konkurrensutsättning. I princip framförde de tillfrågade synpunkter angående konkurrensutsättning, men eftersom det hittills enbart varit fråga om uppköp i liten utsträckning har inte konkurrensutsättning aktualiserats. En osäkerhetsaspekt som nämndes är reformen inom social- och hälsovårdssektorn.

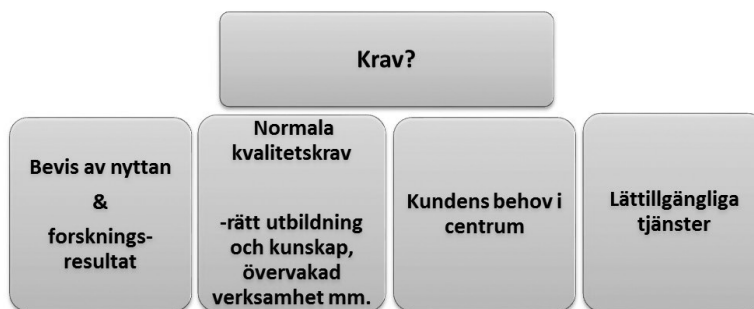

Bild 14. Kraven nämnda av den offentliga sektorn.

5.4 Möjligheterna för grön omsorg-tjänster i fortsättningen i Österbotten

Den sista frågan som riktades till representanterna gällde deras syn angående möjligheterna för go-tjänster och verksamhet i regionen framledes.

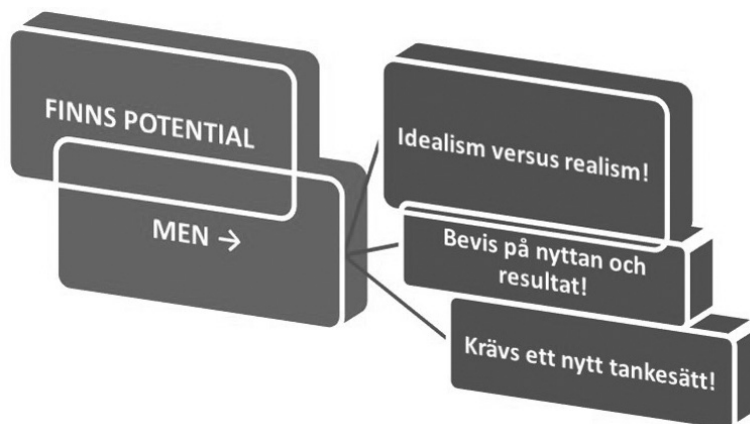

Bild 15. Den offentliga sektorns syn på möjligheterna.

Alla representanter såg verksamheten som en positiv sak och med en hel del potential i regionen. Regionen har inga stora städer och go-verksamhet och -tjänster kan fås på nära avstånd. Det framfördes att grön omsorg kunde ha stora möjligheter eftersom ramarna finns här, det är fråga om något som borde lyftas fram och utvecklas vidare.

Tre huvudsakliga hinder framkom i synpunkterna för grön omsorgs spridning och genomslag inom den offentliga sektorn. I princip är grön omsorg en fin tanke och möjlighet, men ibland uppfattas den som idealism som i sin tur stöter ihop med den karga realismen i kommunerna som innebär att de kontinuerligt måste dra in på utgifterna. Man borde kunna forma om den nuvarande verksamheten att passa in på ett naturligt sätt genom att bevisa att grön omsorg är ett alternativ som är effektivt och har en preventiv effekt. Vikten av att ta vara på närmiljön nämndes, till exempel serviceboendes trädgård kan märkbart förhöja livskvaliteten hos de boenden. Man borde kunna påvisa att det är fråga om ett alternativ som inte nödvändigtvis blir dyrare än vanlig verksamhet.

För att låna en socialchefs ord:

”Man borde kunna forma om den nuvarande verksamheten att passa in ekonomiskt genom att visa på att grön omsorg-verksamhet är nyttigt och har en förebyggande effekt.”

Det kan nämnas i detta sammanhang att Borgå kommun under ett års piloteringstid har fått goda resultat som har visat att kommunen gjort inbesparingar genom grön omsorg och därmed inte ökat på utgifterna i det långa loppet.

Alla intervjuade såg grön omsorg som positivt och något som skulle kunna ha potential i regionen. En socialchef som hade erfarenhet av grön omsorg inom äldreomsorgen konstaterade;

”Ja, man borde försöka få in grön omsorg i kommunens verksamhet på ett bra sätt. Det behöver inte kosta så stora pengar, utan verksamheten borde fås in på ett naturligt sätt, t.ex. trädgårdsterapi. Vi borde ta vara på närmiljön – t.ex. serviceboendes trädgård kan förhöja livskvaliteten märkbart.”

De intervjuade konstaterade att det krävs ett tankesätt utöver det vanliga och traditionella som tagit ”rum inom fyra väggar”. Det nya tankesättet kräver att det finns människor, ”eldsjälar” som vet och har kunskap om vad det är fråga om och som för saken framåt. Det framfördes även att den nya social- och hälsovårdsreformen ger ypperliga möjligheter.

Det framfördes även att man först borde få testa och pröva på go-tjänster, enligt en socialchef:

”Det kunde finnas stora möjligheter, för vi har inga stora städer här och go-verksamheten kunde finnas på nära avstånd.”

Summa summarum egentligen finns allt inom kommunerna - naturen, djuren och lantgårdarna och människorna. Grön omsorg är också en möjlighet som mindre lantgårdar kunde vara öppna för då de söker något komplement, något utöver den traditionella lantgårdsverksamheten.

6. Slutsatser och förslag på fortsatta åtgärder

Grön omsorg innebär bland annat hälsofrämjande, preventiva, kompletterande och terapeutiska alternativ till traditionella alternativ som ofta innebär medicinering och verksamhet ”inom fyra väggar” för klienter. Grön omsorg är en nygammal idé, men i informationsområdet har vi allt mera främjat oss från naturen och mycket planeras i betong och för verksamhet inomhus. Grön omsorg handlar om symbios, att naturen sköter om människan och människan om naturen. Grön omsorg innebär framförallt en helhetsmässig syn på människan där hon inte längre själv är objektet för omsorg, utan hon blir den som får ta hand om ett annat levande objekt vare sig det är ett djur eller en trädgårdsodling. Det finns gott om både nationell och internationell forskningsresultat om de goda effekterna av grön omsorg men spridningen av evidensen är otillräcklig. (Se t.ex. Tyrväinen L., Silvennoinen H., Korpela K., Ylen M. 2007; Rappe E. 2005; Mustonen L., 2008; Tuunanen E., 2008).

Projektet har tillfört en större medvetenhet om hur landsbygden och dess resurser, i form av en ny social innovation, kan innebära nya möjligheter för företagare på landsbygden, för den offentliga sektorn och framförallt för människor som är särskilt utsatta eller i behov av ett särskilt stöd. I Österbotten är grön omsorg mera än enbart verksamhet inom social- och hälsovårdssektorn.

Marknadsundersökningen visar att det finns ett relativt stort intresse för grön omsorg bland potentiella företagare och den offentliga sektorn. Jakobstad-Vasa regionen har alla förutsättningar. Det finns ett stort klientunderlag som kunde dra nytta av go-tjänster och kommunerna i regionen kan göra stora inbesparingar genom den här typen av förebyggande och rehabiliterande verksamhet som grön omsorg innebär. Ett bra exempel är familjehemmet Toiska i Ilmajoki vars verksamhet med ungdomar från barnskyddet innebär redan klart mätbara inbesparingar. Den kostnad som kommunen årligen betalar på 8 000-10 000 € innebär en tiofaldig inbesparing med hänsyn till insatsen (Se t.ex. <http://www.hippolis.fi/kehittamisprojektit>).

Framförallt djurunderstödd verksamhet verkar vara ett typiskt drag för regionen och något att satsa på i framtiden.

I Finland står social- och hälsovårdssektorn inför stora utmaningar men detta innebär även nya möjligheter där man inte bör förbise landsbygdens potential och hälsofrämjande inverkan. Marknadsundersökningen visade också på att de som representerade kommunerna lyfte fram den åldrande befolkningsgruppen, seniorerna som en viktig klientgrupp. Det här är något som företagarsidan borde uppmärksamma och ta fasta på. Så som det framförs i Österbottens landskapsstrategi 2014-2017 bör man ta fasta på samhällets efterfråga som öppnar upp möjligheter för nya slags tjänster. Seniorer kunde integreras t.ex. i lämplig daglig verksamhet, typ "seniordagis". En annan möjlighet är att företagarsidan skulle satsa på att erbjuda småskalig omsorgsboende i lantlig miljö, på finska talar man om så kallade "hoivamaatila".

Grön omsorg i Österbotten har möjligheten att slå igenom förutsatt att framförallt kommunerna som köparinstans vågar ta följande steg. Det som behövs är att grön omsorg integreras och så att säga blir ett seriöst alternativt för go-tjänsternas köparsida. Detta kan uppnås genom skräddarsydd produktifiering. Tjänsteproducenterna och kunderna behöver hitta varandra på ett naturligt sätt. Här skulle behövas en form av strukturell ändring, till exempel ett mellanled som skulle föra samman dessa två parter. Framtidens utmaning är, förutom att kunder och producenter finner varandra, att det utvecklas en svenskspråkig utbildning för att trygga antalet kunniga go-företagare och –sakkunniga. Det krävs forskning för att trygga kvaliteten i go-arbetet samt till att utveckla nya arbetsmetoder inom grön omsorg och att försäkra go-verksamhetens fotfäste i den kommande nya servicestrukturen i och med den pågående social- och hälsovårdsreformen.

Grön omsorg i en bredare betydelse, green care, i Finland håller på att etablerar sig med mera formella strukturer och verksamhetsformer och tar sig uppåt från gräsrotsnivån. Det är viktigt att den här regionen också finns med då grön omsorg utvecklas vidare i Finland så att servicen och utvecklingsarbetet också garanteras för den svenskspråkiga befolkningen i Österbotten. Annars finns risken att svensk-finland hamnar utanför då man utvecklar go-verksamheten på nationell nivå.

Bild 16. Swot-analys om grön omsorg i Österbotten.

Ett gott och viktigt arbete har startat i om med det här Grön omsorg i Österbotten-projektet men mycket arbete kvarstår för att go-verksamheten ska gå framåt i regionen. Det som behövs som följande steg i utvecklingsarbetet är att man utarbetar konkreta och goda go-modeller som exempel för köparsidan. Det skulle vara viktigt att köparsidan får testa go-tjänster och får in nya idéer, det vill säga att kommunerna får "se med egna ögon" att den här formen av verksamhet har goda effekter och innebär även ekonomiska inbesparningar i det långa loppet. Grön omsorg innebär ett mervärde som är mera än de investerade euron i verksamheten. Det är frågan om verksamhet som inbringar något nyttigt och viktigt i form av välfärd och ökad välmående för oss alla.

Källor

Finlands Karta. Tillgänglig: <http://www.pohjanmaa.fi/fi/d-Pohjanmaa-Kunnat-ja-kartta.aspx?-docID=2353>. Hämtad 17.06.2014.

Green Care Finland ry. Tillgänglig: <http://www.gcfinland.fi>. Hämtad 29.09.2014.

Hassink J., & Van Dijk M. (red.) 2006. Farming for health across Europe. Comparison between countries, and recommendations for a research and policy agenda. Tillgänglig: http://library.wur.nl/frontis/farming_for_health/22_hassink.pdf. Hämtad 29.10.2014.

Hevoset ja yhteiskunta-hanke. 2014. Tillgänglig: <http://www.hippolis.fi/kehittamisprojektit>. Hämtad 29.10.2014.

Institutet för hälsa och välfärd. 2014. Arbetsrehabiliterande Green Care i Södra Finland. Tillgänglig: http://www.thl.fi/green_care. Hämtad 29.09.2014.

Juva E. 2009. Hoivapalveluyrittäminen maatilan yhteydessä – haasteita ja mahdollisuuksia. Maisterintutkielma. Helsingin yliopisto. Taloustieteen laitos. Tillgänglig: <http://www.helda.helsinki.fi/handle/1975/8946>. Hämtad: 05.06.2014.

Kattilakoski M., Kilpeläinen A., Peltomäki P. (red.). 2012. Yhteisöllisyydellä hyvinvointia ja palveluja maaseudulle. Maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän julkaisu 2012:1. Tampere: Oy Juvenes Print. Tillgänglig: <http://www.jukuri.mtt.fi/handle/10024/479505>. Hämtad 28.10.2014.

Lantbrukarnas riksförbund (LRF). 2012. Broschyr om grön omsorg. Tillgänglig: <http://www.lrf.se/PageFiles/9973/gron%20omsorg%202.pdf>. Hämtad: 26.09.2014.

Lilja T., Yli-Viikari A., Heikkilä K., Kivinen T., Kirveennummi A. & Rantamäki-Lahtinen L. 2008. Maataloudesta terveyttä ja hyvinvointia: hoivamaatalouden mahdollisuudet. Maataloustieteen päivät 2008. Tillgänglig: http://www.smts.fi/mppol2008/index_tiedostot/Posterit/ps063.pdf. Hämtad 02.10.2014.

Luonnosta hyvinvointia ja uutta palvelutoimintaa! Green Care Finland ry (tryckt broschyr).

Mustonen L. 2008. Oletko katsonut hevosta silmiin? Sosiaalipedagoginen hevostoiminta erityistä tukea tarvitsevien lasten ja nuorten kuntoutuksessa. Tillgänglig: <http://www.urn.fi/urn:nbn:fi:uta-1-19479>. Hämtad 28.10.2014.

Rappe E. 2005. The influence of a green environment and horticultural activities on the subjective well-being of the elderly living in long-term care. Academic dissertation. University of Helsinki. Department of applied biology. Publication 24. Tillgänglig: <http://ethesis.helsinki.fi/julkaisut/maa/sbiol/vk/rappe/theinflu.pdf>. Hämtad 28.10.2014.

Salovuori T. 2014. Luonto kuntoutumisen tukena. Tampere: Mediapinta Oy.

Suopanki A. 2011. Green Care sosiaalityön mahdollisuutena. Kandidaatin tutkielma. Lapin yliopisto. Tillgänglig: http://www.gcfinland.fi/file/original/suopanki_kandi.pdf?fileId=5584. Hämtad 07.10.2014.

Tuunanen E. 2008. Nelijalkainen hoitaja – eläimet mielenterveyttä tukemassa. Tillgänglig: http://kirjastot.diak.fi/files/diak_lib/Helsinki2008/ofa12c_Helsinki_Tuunanen_2008.pdf. Hämtad 28.10.2014.

Tyrväinen L., Silvennoinen H., Korpela K., Ylen M. 2007. Luonnon merkitys kaupunkilaisille ja vaikutus psyykkiseen hyvinvointiin. Metlan työraportteja 52:57-77. Tillgänglig: <http://www.metla.fi/julkaisut/workingpapers/2007/mwpo52-07.pdf>. Hämtad 28.10.2014.

Vehmasto E. (red.) 2014. Green Care-toimintatavan suuntaviivat Suomessa. Maa- ja elintarviketutkimuslaitos. Kasvu20. Tillgänglig: <http://www.mtt.fi/mttkasvu/pdf/mttkasvu20pdf>. Hämtad 09.10.2014.

Yli-Viikari A. 2013. Green Care-hyvinvointivaikutukset. Maa- ja elintarviketutkimuslaitos. Tillgänglig: http://www.maaseutupolitiikka.fi/files/1668/Yli-Viikari_Anja_Green_care.pdf Hämtad 14.10.2014.

Yli-Viikari A., Lilja T., Heikkilä K., Kivinen T., Kirveenummi A., & Rantamäki-Lahtinen L. 2009. Green Care – terveyttä ja hyvinvointia maatilalta. Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus 141:2009. Tillgänglig: <http://www.mtt.fi/pdf/met/met141.pdf>. Hämtad 03.10.2014.

Österbottens landskapsstrategi 2014-2017. Tillgänglig: <http://www.obotnia.fi/assets/1/Regionalutvecklingsenheten/Landskapsstrategi/Landskapsstrategin-12052014-Korrigerat.pdf>. Hämtad 28.10.2014.

Bilaga 1. Enkät till seminariedeltagare

GRÖN OMSORG I ÖSTERBOTTEN 8.2013-3.2014

BAKGRUNDSUPPGIFTER

1. Kön	a) kvinna	b) man		
2. Ålder	a) 18-25 år	b) 26-45 år	c) 46-65 år	d) äldre än 65 år
3. Hemort	a) Jakobstadsregionen			b) Vasaregionen
	c) Karlebyregionen			d) övriga Finland, var?
4. Var jobbar du?	a) har eget företag			b) inom den offentliga sektorn
	c) inom den privata sektorn			d) inom utbildningssektorn
	e) är studerande			f) annat, vad?

INTRESSE FÖR GRÖN OMSORG

5. Är Grön Omsorg-begreppet bekant för dig från förut?
a) ja ____ b) nej ____ c) kan inte svara ____
6. Utövar du någon form av Grön Omsorg-verksamhet?
ja, vad? _____
b) nej
c) nej, men har planer på att börja. Med vad?

7. Ifall du utöver eller planerar att starta Grön Omsorg-verksamhet, vilken är den främsta målgruppen/-grupperna?
a) ____ Barn och ungdomar
b) ____ Seniorer
c) ____ Personer med funktionshinder
d) ____ Utvecklingsstörda
e) ____ Arbetstagare
f) ____ Långtidsarbetslösa
g) ____ Personer som marginaliserats eller riskeras marginaliseras
h) ____ Personer som lider av utbrändhet (burn out)
8. Vilken typ av Grön Omsorg-metod intresserar dig mest?
____ Djur
____ Lantgård
____ Naturen (t.ex. skog)
____ Grönområde (t.ex. trädgård)
____ Någon annan, vilken? _____
9. Hurudan Grön Omsorg-verksamhet intresserar dig?
____ Terapitjänster (t.ex. ridterapi, socialpedagogisk hästverksamhet)
____ Omsorgstjänster (t.ex. familjehem, hemvård, dagvård)
____ Wellness-tjänster (t.ex. massage, örtbad)
____ Hälsöfrämjande insatser på arbetsplats (tyky), motionsverksamhet o. dyl.
____ Fostran och utbildning (t.ex. naturskolor, äventyrspedagogik)
____ Turism
____ Annat, vad? _____

FEEDBACK

10. Feedback för workshopen?

Vitsord 1-5, där 5 är det högsta vitsordet

Vitsord för innehållet: _____

Vitsord för arrangemangen: _____

11. Är du intresserad att delta i projektets kommande workshopar och nätverksträffar?

__Ja, i så fall vilken typ av teman önskar du? _____

__Nej

ÖVRIGA KOMMENTARER

TACK!

Bilaga 2. Brev och frågeformulär till företagarsektorn

Grön Omsorg i Österbotten

Bästa mottagare,

Inom projektet Grön omsorg i Österbotten utför vi en marknadsundersökning bland företagare och potentiella företagare om grön omsorg. Målsättningen med undersökningen är att kartlägga denna typ av företagsamhet i vår region och utreda verksamhetens utvecklingsmöjligheter i Österbotten.

Vad avser man med grön omsorg? I Finland (finska Green care) spänner grön omsorg-verksamhet allt från t.ex. trädgårdsterapi, kompishundar, deltagande i lantgårdsarbete till lantgårdsturism. Begreppet är ett paraplykoncept som används för ett flertal olika verksamhetsformer som används på ett ansvarsfullt sätt inom social-, hälsovårds-, -vårdande-, rehabiliteringstjänster och inom fostran. Det är fråga om att främja människors, ofta även särskilt utsatta personers välmående och livskvalitet. All grön omsorg-verksamhet ska vara etiskt, professionellt hållbart och målinriktat.

Jag kontaktar dig för intervju per telefon och bifogar här frågorna i förväg.
Vi är tacksamma för ditt bidrag i kartläggningen och projektet!

Med vänlig hälsning,

Lena Kalliokoski
Projektkoordinator
Tel. 040 725 0594
lena.kalliokoski@centria.fi
Grön omsorg i Österbotten-projektet

Frågeformulär till företagare och potentiella företagare:

Din/företagets hemort: _____

Är Grön Omsorg-begreppet bekant för Dig från förut?

Ja Nej Kan inte svara

Vad förstår Du med begreppet "Grön omsorg" (på finska/engelska Green care)?

Erbjuder ditt företag grön omsorg-tjänster?

Ja

Nej

Om ja, hurudana grön omsorg-tjänster erbjuder företaget?

Ja, hurudan/a? _____

Nej

Planerar, hurudan/a? _____

Vilken typ av Grön Omsorg-verksamhet intresserar Dig? Rangordna gärna från det viktigaste nr. 1, 2, osv.

Djur

Lantgård

Naturen (t.ex. skog)

Grönområde (t.ex. trädgård)

Någon annan, vilken? _____

Inom vilka sektorer planerar/erbjuder Ditt företag tjänster? Rangordna gärna från det viktigaste nr. 1, 2, osv.

Verksamhetssektor:

Terapitjänster (t.ex. ridterapi, socialpedagogisk hästverksamhet)

Omsorgstjänster (t.ex. familjehem, hemvård, dagvård)

Wellness-tjänster (t.ex. massage, örtbad)

Hälsöfrämjande insatser på arbetsplats (tyky), motionsverksamhet o. dyl.

Fostran och utbildning (t.ex. naturskolor, äventyrspedagogik)

Turism

Annat, vad? _____

Kundgrupp: Rangordna gärna från det viktigaste 1, 2 osv.

Barn

Ungdomar

Seniorer

Personer med funktionshinder

Utvecklingsstörda

Yrkesverksamma

Långtidsarbetslösa

Personer som marginaliserats eller riskeras marginaliseras

Personer som lider av utbrändhet (burn out)

Personer med psykiska problem

- Personer med missbrukarproblem
 Turister
 Någon annan grupp, vilken? _____

Hurudana problem eller utmaningar har Du stött på i samband med Grön omsorg-verksamhet?

Har Du behov av att få mera information om Grön omsorg?

I så fall –

hurudan? _____

Hurudana handlednings-, stöd- och rådgivningstjänster anser Du att en Grön omsorg-företagare behöver?

Anser Du att grön omsorg-verksamhet har potential att utvecklas i Österbotten?

Ja, varför? _____

Nej, varför? _____

Anser Du att det finns något specialområde inom grön omsorg (s.k. nisch) som man borde satsa på i Österbotten?

Ja, vad? _____

Nej

Skulle Du vara intresserad av att delta i något diskussionstillfälle med social- och hälsovårdssektorn som köparinstans?

Ja

Nej

Vilka är dina erfarenheter av projektet – vad har varit mest intressant?

Ser du behov för ett fortsatt projekt?

ETT STORT TACK FÖR DELTAGANDET!

Bilaga 3. Brev och frågeformulär till den offentliga sektorn.

Grön Omsorg i Österbotten

Bästa mottagare,

Inom projektet Grön omsorg i Österbotten utför vi en marknadsundersökning bland kommunerna som faller inom projektets verksamhetsområde. Målsättningen med undersökningen är att kartlägga denna typ av företagsamhet i vår region och utreda verksamhetens utvecklingsmöjligheter i Österbotten.

Vad avser man med grön omsorg? I Finland (på finska Green care) spänner grön omsorg-verksamhet allt från t.ex. trädgårdsterapi, ridterapi, kompishundar, deltagande i lantgårdsarbete till lantgårdsturism. Begreppet är ett paraplykoncept som används för ett flertal olika verksamhetsformer som används på ett ansvarsfullt sätt inom social-, hälsovårds-välmående-, rehabiliteringstjänster och inom fostran. Det är fråga om att främja människors, ofta även särskilt utsatta personers välmående och livskvalitet. All grön omsorg-verksamhet ska vara etiskt, professionellt hållbart och målinriktat.

Vi är tacksamma om Ni kan ta Er tid för kartläggningen och att i förväg bekanta Er med frågorna i det bifogade frågeformuläret. Undertecknad kontaktar Er för att överenskomma om tidpunkten för telefonintervjun inom en när framtid.

Med vänlig hälsning,

Lena Kalliokoski
Projektkoordinator
Tel. 040 725 0594
lena.kalliokoski@centria.fi
Grön omsorg i Österbotten-projektet

Frågeformulär till kommunernas ledande socialtjänstemän:

1. Namn, tjänst, kommun:
2. Har Ni erfarenheter av grön omsorg-tjänster och -metoder?
3. Hur tycker Ni att grön omsorg metoder lämpar sig inom socialsektorn?
4. Producerar kommunen själv sådana tjänster?
Om ja, hurudana?
5. Köper kommunen Grön omsorg-tjänster?
6. Vilka kundgrupper anser Ni att har eller skulle kunna ha mest nytta av grön omsorg-tjänster?
7. Hurudana krav ställer Ni på tjänsten och på dess kvalitet för att kunna köpa grön omsorg-tjänster?
8. Har ni synpunkter i Er organisation angående (köp)tjänsternas konkurrensutsättning?
9. Hurudana möjligheter ser Ni att grön omsorg-tjänster/verksamhet har i fortsättningen i Österbotten?

ETT STORT TACK FÖR ERT BIDRAG!

GRÖN OMSORG I ÖSTERBOTTEN

Grön omsorg i Österbotten projektet (08/2013-12/2014) riktar sig till företagare och andra potentiella grön omsorg aktörer i regionen Jakobstad-Vasa. Projektet har genomförts av Centria yrkeshögskola i samarbete med Folkhälsans Förbund.

Inom projektets regi har begreppet lanserats i svenska Österbotten genom seminarier, workshopar, studieresa, informationsarbete, nätverkande och genom att utreda möjligheterna för grön omsorg i regionen i form av en marknadsundersökning.

Grön omsorg eller green care i Finland är mer än verksamhet enbart inom social- och hälsovårdssektorn. Populära grön omsorg-tjänster i regionen är framför allt djurunderstödd verksamhet, till exempel social pedagogisk hästverksamhet eller rehabiliterande arbetsverksamhet vid trädgård.

Green care är en social innovation och en aktiv intervention som syftar till att skapa mervärde genom dess positiva effekter på välmående och hälsa.

 C: Tutkimus ja kehitys - Forskning och utveckling, 21

 ISBN 978-952-6602-75-2 (PDF)

 ISSN 2341-7846